

Taipalsaaren kunta

Talousarvio 2019

Taloussuunnitelma 2020–2021

SISÄLLYSLUETTELO

1.	TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT	4
1.1	Taloussuunnittelun perusteet.....	4
1.2	Suunnittelun taloudelliset perusteet	4
1.2.1	Yleinen taloudellinen tilanne	4
1.2.2	Taipalsaaren kuntatalouden perusteet	5
1.2.3	Verotulot	7
1.2.4	Valtionosuudet	8
1.3	Kuntastrategia ja muut suunnitteluperusteet.....	9
1.3.1	Väestön rakenne ja väestömäärän kehitys.....	10
1.3.2	Työpaikat	12
1.4	Riskianalyysi.....	12
2.	TALOUSARVION SITOVIUUS JA SEURANTA	13
2.1	Talousarvion sitovuus ja tilivelvolliset.....	13
2.2	Talousarvion seuranta	15
3.	KÄYTTÖTALOUSOSA.....	16
3.1	Ulkoisten toimintatuottojen ja -kuluja jakautuminen meno- ja tulolajeittain	16
3.2	Talousarvion sisäiset erät	17
3.3	Talousarvio ja -suunnitelma / Tuloslaskelma 2017–2021	18
3.4.	Tehtäväalueiden tuloarviot, määrärahat ja tavoitteet.....	19
100	Vaalit	19
200	Tarkastus ja arviointi	19
30	Konsernihallinto	19
300	Hallintopalvelut	19
310	Tukipalvelut	21
320	Kehittämispalvelut.....	22
330	Sosiaali- ja terveystaloudet.....	23
40	Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	25
400	Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden hallinto	25
470	Perusopetus.....	26
480	Varhaiskasvatus	27
490	Kulttuuri ja vapaa-aika	28
50	Tekniset palvelut	30
500	Teknisten palveluiden hallinto	30
510	Kaavoitus.....	31
570	Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut.....	32

575 Liikenneväylät	33
580 Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet	33
590 Vesihuoltolaitos	34
4. TULOSLASKELMAOSA	35
4.1 Tuloslaskelmaosan tuloarviot ja määrärahat	35
5. RAHOITUSOSA	36
5.1 Rahoituslaskelma	36
6. HENKILÖSTÖOSA	38
6.1 Henkilöstön lukumäärä	38
6.2 Henkilöstökulut	38
7. INVESTOINTIOSA	39
7.1 Investointiohjelma 2019 ja investointisuunnitelma 2020–2021	39
8. KONSERNIOSA	40
8.1 Tytäryhtiöiden tavoitteet vuodelle 2019	40

1. TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

1.1 Taloussuunnittelun perusteet

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelma-kausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteutuvat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa on käytötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

1.2 Suunnittelun taloudelliset perusteet

1.2.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Vuodesta 2018 on tulossa nykyisen suhdannevaiheen paras vuosi. Suomen talouden kasvu hidastuu kuitenkin selvästi noin 1,5 prosentin vuosikasvuihin tulevina vuosina. Keskipitkällä aikavälillä vuosina 2021-2022 talouskasvun arvioidaan palaavan potentiaalisen tuotannon kasvuvauhtiin eli noin prosenttiin.

Vuonna 2018 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 3,0 %. Yritysten odotukset ovat myönteiset, rakennusinvestointien suurkohteiden rakentaminen jatkuu yhä ja palvelu-alojen myyntiodotukset ovat kohentuneet. Työllisyysasteen trendi ylitti kesäkuussa vuoden 2008 suhdannehuipun lukemat. Vahvana jatkunut talouskasvu nostaa vuoden 2018 työllisten määrän 2,6 % edellisvuotta korkeammaksi. Työllisyyden kasvu jatkuu nopeana koko ennustejakson ajan ja työllisyysaste nousee 73 prosenttiin vuonna 2020.

Vuonna 2019 talouskasvu hidastuu 1,7 prosenttiin. Kovan investointivaihe on ohitettu. Merkittävin yksittäinen talouskasvua hidastava tekijä on rakennusinvestointien supistuminen. Yksityisten investointien kasvu jatkuu mittavien investointihankkeiden tukeamana. Yksityisen kulutuksen kasvua tukee ansiotason nousun lisäksi työllisyyden kohentuminen. Metsäteollisuuden investoinnit näkyvät viennissä. Metsäteollisuuden suhteellisesti alhainen tuontipanosten osuus kohentaa nettoviennin kasvuvaikutusta. Tuontia kasvattaa tuontipanosten kysynnän lisäksi myös kotimainen investointi- ja kulutuskysyntä.

Vuonna 2020 BKT kasvaa 1,6 %. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu edelleen, vaikka palkkasumman kasvu jatkuu, kun ansiotason nousu kiihtyy. Inflaation nopeutuessa edelleen reaalityulojen kasvu kuitenkin hidastuu. Vuonna 2020 vienti kasvaa vientikysynnän mukaan, mutta kasvu jää maailmankaupan kasvua hitaammaksi. Ansiotason nousu kiihtyy 2,6 prosenttiin vuoden 2019 sopimuskorotusten ajoitustekijöiden seurauksena. Vuonna 2020 ansiotason nousua 3,0 prosenttiin kiihdyttävät edelleen hyvä talouskasvu ja julkisen sektorin lomarahojen palautuminen.

Lähde: Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, syksy 2018

1.2.2 Taipalsaaren kuntatalouden perusteet

Taipalsaaren kunnanvaltuusto hyväksyi 20.9.2017 §69 kuntastrategian vuosille 2017-2021. Kuntastrategian visiossa on kuvattu tahtotila pysyä taloudellisesti itsenäisenä ja haluttuna asuin- ja vapaa-ajanpaikkakuntana. Taloudelliseen itsenäisyyteen sisällytetty toimenpiteet ajanjaksolla 2017-2021 ovat:

- tasapainoinen talous ja talousjohtaminen
- pitkäjänteinen investointien suunnittelu
- henkilöstövoimavarajohtaminen.

Kuntastrategiaa työstäessään kunnanhallitus valitsi keskuudestaan taloustyöryhmän jatkamaan kuntastrategiassa mainittujen toimenpiteiden edellyttämien linjausten valmistelua. Vuoden 2018 talousarvio laadittiin sisältäen sopeutustoimia erityisesti perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen tehtäväalueille.

Vuoden 2017 tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä maaliskuussa 2018 selvisi, että Taipalsaaren kunnan maksamat Eksoten maksusuudet olivat olleet vuosina 2016 ja 2017 yhteensä 2,3 milj. euroa liian pienet. Vuoden 2017 tilinpäätökseen kirjattiin tästä pakollisena varauksena 1,6 milj. euroa. Vuoden 2018 aikana on selvinnyt, että maksusuudet ovat liian pienet myös vuonna 2018. Syyksi tähän on selvitetty mm., että Taipalsaaren väestön ikääntyminen on nyt vauhdittunut. Eksotesta saadun selvityksen mukaan tämä ikääntyvä väestönosa on käyttänyt enemmän myös Eksoten palveluita kuin Taipalsaarella viime vuosina on ollut tilanne. Lisäksi maksusuudet ovat kasvaneet myös muista syistä.

Vuonna 2017 aloitettu talouden tasapainottamisen työ sai siis lisähaasteita maaliskuusta 2018 lähtien Eksoten voimakkaasti kasvavien maksusuuksien myötä. Vuodelle 2018 ennustetaan jopa 3 miljoonan euron alijäämää. Ns. oma talousarvio on pitänyt, mutta Eksoten maksusuuksiin varattu määräraha on osoittautunut merkittävästi liian pieneksi. Tämä negatiivinen tuloskehitys on saatava kääntymään ylijäämäisten tilikausien puolelle, jotta vältetään lopulliseen kriisitilaan joutumiselta.

Talouden tasapainottamista varten valtuusto päätti 19.9.2018 §48 tilata sopeutusprosessin konsultoinnin Perlacon Oy:ltä. Työtä ohjaamaan kunnanhallitus valitsi 25.9.2018 §217 ohjausryhmän.

Ohjausryhmälle selvitetyn tilanteen mukaan tasapainottamistarve on noin kaksi miljoonaa euroa. Erien tulee olla luonteeltaan ”pysyviä”, ei siis kertaluonteisia. Kertaluonteisia eriä tultaneen myös hyödyntämän tilanteen niin edellyttäessä. Jo nyt tiedetään Eksotesta kantautuneiden talousuutisten myötä, että tuo alun perin 2 miljoonaa euroa saattaa sekin osoittautua hieman alimitoitetuksi.

Tilanteen ollessa tämä päätti kunnanvaltuusto marraskuussa 2018 tulovero- ja kiinteistöveroprosenttien korotuksesta vuodelle 2019. Korotuspäätökset osoittavat sen, että päättäjillä on todella vahva tahtotila säilyttää Taipalsaari hyväksymänsä strategian mukaisesti itsenäisenä, elinvoimaisena ja yhteisöllisenä. Veronkorotusten vaikutuksen arvioidaan olevan vuonna 2019 yhteensä noin 758.000 euroa.

Vuoden 2019 talousarvioon on sisällytetty 750.000 euron toimintakuluja tasapainotettava erä siten, että henkilöstökuluja on vähennetty palkkojen suhteessa. Talousarviota on muilta osin valmisteltu jo käyttösuunnitelmatasoisena. Tasapainotuserän osalta lopulliset ratkaisut ovat tekemättä ja talouden sopeuttamisen ohjausryhmä tavoittelee sellaista aikataulua, että sen työn pohjalta saataisiin päätöksiä jo siten, että **käyttösuunnitelmien yhteydessä huomioidaan tuon 750.000 euron lopullinen kohdentaminen vuoden 2019 talousarviossa.**

Tämän vuoksi on syytä korostaa, että mihinkään ei-välttämättömään ei saa ryhtyä ennen kuin vuoden 2019 käyttösuunnitelmat on koko kunnan osalta hyväksytyt. Tämä tarkoittaa niin isoja kuin vähäisempiäkin hankintoja sekä henkilöstön palkkaamisia.

Talouden sopeuttamisen ohjausryhmä on alkuperäisen aikataulun mukaan ottanut tavoitteekseen saada koko sopeutuspaketin päätöksentekijöille ennen kesää 2019, ”ennen kuin jäät lähtevät keväällä 2019”. Arvioitu kulujen sopeutustarve vuodelle 2020 on myös 750.000 euroa.

Talousarvioon henkilöstökuluihin sisällytetyt tasapainotuserät (€) ovat:

Hallintopalvelut	72 503
Tukipalvelut	62 978
Kehittämispalvelut	7 419
Sivistyspalv.hallinto	21 935
Perusopetus	299 789
Varhaiskasvatus	162 267
Kulttuuri, vapaa-aika, nuoriso	25 867
Teknisten palv.hallinto	24 546
Rakennusvalv. ja lupap.	12 563
Kiint.huolto ja yleiset al.	56 108
Vesihuoltolaitos	4 025
Yhteensä	750 000

Kunnan vuoden 2019 talousarvion käyttötalousmenojen loppusumma on 29.161.066 euroa. Siinä on vähennystä vuoden 2018 muutettuun talousarvion verrattuna 1,35 % eli 399.013 euroa. Käyttötaloustuloja on arvioitu kertyvän 3.769.483 euroa, joka on 3,7 % vuoden 2018 talousarviota vähemmän. Tulojen vähentyminen selittyy pitkälti Taipalsaaren sairaalasta saatavien vuokratulojen vähenemisellä.

Eksoten maksuihin on varauduttu eri vuosina seuraavasti:

TP2017	TA2018 sis.muutoks et	TA2019
14 726 795)	15 222 000)	15 505 000)

*) sisältää 1,6 milj. vuosilta 2016-2017 kertynyttä velkaa

**) sisältää 0,7 milj. € vuosilta 2016-2017 kertynyttä velkaa sekä arviolta 1 milj. € osuutta v. 2018 clearauksesta ja alijäämästä.

***) arvioitu maksuosuus 14,755 milj. euroa, joten sisältää 750 t€ varautumista clearaukseen

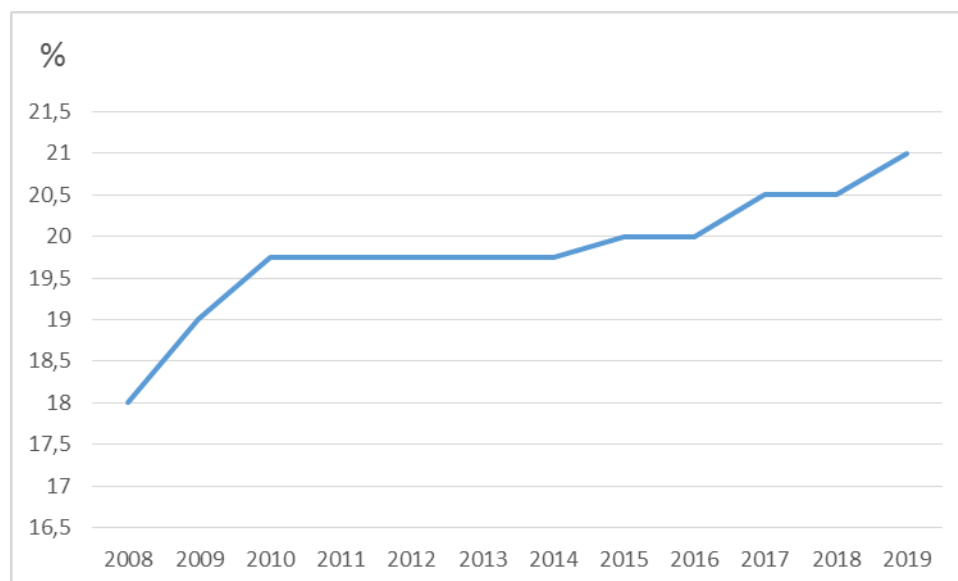
Verorahoitus (verot ja valtionosuudet yhteensä) on 26,7 miljoonaa euroa ja siinä on kasvua 6,4 % vuoden 2018 muutettuun talousarvioon verrattuna.

Palkkoja talousarvioon sisältyy 5.378.454 euroa, joka on 436.859 euroa (7,5 %) talousarvion 2018 palkkasummaa pienempi. Tässä on huomioitava talouden tasapainotustoimenpiteenä tehty 750.000 euron henkilöstökuluihin (sisältää myös sivukulut) kirjattu erä.

1.2.3 Verotulot

Kunnan verotulot muodostuvat kunnan tuloverosta, osuudesta yhteisöveron tuottoon ja kiinteistöverosta. Talousarvio 2019 on laadittu käyttäen kunnanvaltuuston 14.11.2018 hyväksymiä tulovero- sekä kiinteistöveroprosentteja.

Vuodelle 2019 päätetty tuloveroprosentti on 21,00 %. Tuloveroprosentin kehitys on vuosina 2008-2019 ollut seuraava:

Keskimääräinen tuloveroprosentti koko maassa vuonna 2019 on 19,88 prosenttia ja Etelä-Karjalassa 20,69 prosenttia. Verohallinnon verotulojen ennustekehikon mukaan vuoden 2019 efektiivinen kunnallisveroaste Taipalsaarella on 15,30 %.

Kiinteistöveroprosentit vuonna 2019 (suluissa vuoden 2018 prosentit) ovat Taipalsaaren kunnassa seuraavat:

- vakituinen asuinrakennus 0,55 % (0,50%)
- muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,30 % (1,10%)
- rakentamaton rakennuspaikka, 3,50 % (3,00%) ja
- yleinen kiinteistöveroprosentti/rakennukset/maapohja 1,40 % (1,05%)
- yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti 0,00 % (0,00%).

Yhteenveto						
TILIVUOSI	2016	2017	2018**	2019**	2020**	2021**
Verolaji						
Kunnallisvero	16 565	16 690	16 396	17 882	18 459	19 028
<i>Muutos %</i>	2,9	0,8	-1,8	9,1	3,2	3,1
Yhteisövero	695	846	849	949	972	1 005
<i>Muutos %</i>	-2,1	21,8	0,3	11,8	2,5	3,3
Kiinteistövero	1 727	1 698	1 693	2 059	2 059	2 059
<i>Muutos %</i>	1,4	-1,7	-0,3	21,6	0,0	0,0
VEROTULO KIRJATTAVA	18 986	19 234	18 937	20 890	21 490	22 091
<i>Muutos %</i>	2,5	1,3	-1,5	10,3	2,9	2,8

Taulukoiden luvut on esitetty käyvin hinnoin, eli inflaation vaikutusta ei ole eliminoitu

Kuva: Kuntaliton verotuloennuste vuosille 2018-2021.

1.2.4 Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien palvelujen saata-
vuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella veroasteella. Tämä to-
teutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä
tulopohjaeroja. Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta
osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuus-
desta (1704/2009) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain
(1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuri-
ministeriö.

Peruspalvelujen valtionosuus on laskennallinen, ja se perustuu kunnan asukkaiden
palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus myön-
netään sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen, kirjastotoiminnan, ylei-
sen kulttuuritoimen ja asukasperustaisesti rahoitettavan taiteen perusopetuksen jär-
jestämiseen.

Myös esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvausjärjestelmä ja verotuloihin perustuva
valtionosuuden tasaus ovat osa kunnan peruspalvelujen valtionosuutta. Lisäksi kun-
nan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät yleinen osa, erityisen harvan asutuk-
sen ym. lisäosat, järjestelmämuutoksen tasaus ja valtionosuudessa huomioon otetta-
vat lisäykset ja vähennykset, mm. veromenetyksen kompensatio.

Yksittäisen kunnan valtionosuus saadaan, kun kunnan laskennallisesta perusteesta/kustannuksesta vähennetään kunnan omarahoitusosuus, joka on yhtä suuri (€/asukas) kaikissa kunnissa. Peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyy verotuloihin perustuva tasaus, joka joko lisätään tai vähennetään valtionosuudesta.

Valtionosuus on kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan kunta päättää itse valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisesta käytöstä.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ennen verotulotasausta on 5.868.944 000 euroa. Taipalsaaren kunnan verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta sisältyy talousarvioon 868.498 euroa. Yhteensä peruspalvelujen valtionosuus talousarviossa vuonna 2019 on 6.737.442 euroa.

Valtionosuudesta vähennetään tai siihen lisätään opetus- ja kulttuuritoimen oppilas-, asukas- ja tuntiperusteiset valtionosuudet, jotka kunnissa, joissa ei esimerkiksi ole omaa lukiota, ovat yleensä miinusmerkkisiä. Talousarvioon sisältyy opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuutta -943.165 euroa.

Yhteensä valtionosuuksia talousarvioon 2019 on arvioitu kertyvän 5.794.277 euroa. Valtionosuuksien määrä alenee vuodesta 2018 noin 250.000 euroa.

1.3 Kuntastrategia ja muut suunnitteluperusteet

Taipalsaaren kunnassa tehtiin kuntastrategian päivitys alkusyksyn 2017 aikana ja samalla selkeytettiin toiminnan painopisteitä ajan tasalle. Vision mukaan Taipalsaari on vuonna 2025 Etelä-Karjalan kaunein, saaristostaan tunnettu kunta, joka on taloudellisesti itsenäinen ja haluttu asuin- ja vapaa-ajan paikkakunta. Painopisteinä ovat elinvoima, yhteisöllisyys ja taloudellinen itsenäisyys.

Elinvoima tarkoittaa sitä, että Taipalsaari tarjoaa ihmisille ja yrityksille kasvuympäristön, joka on viihtyisä, turvallinen ja palveluiltaan kattava. Itsenäinen Taipalsaari voi luoda edellytyksiä yhteisöjen menestymiselle. Tähän liittyy oleellisesti kunnan tasa-painoinen talous ja pitkäjänteinen investointien suunnittelu.

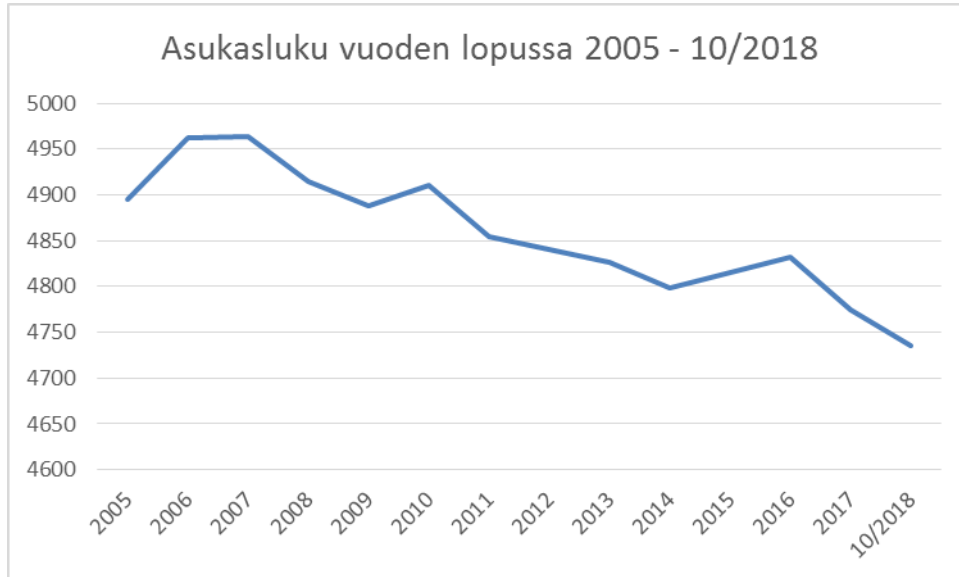
Yhteisöllisyyteen kuuluu oleellisesti se, että kunnassa ihmiset ja luonto kohtaavat; osallistutaan yhdessä toimintojen sekä palveluiden kehittämiseen. Toimintaedellytyksiä toiminnalle luodaan kohtaamispaikoilla ja tapahtumilla.

Talouden merkittävät haasteet painottavat talousarvion lähestymiskulmaa siten, että strategian linjauksia toteutetaan vahvasti talous ja investoinnit edellä. Kunnan talouden vakaus on turvattava pitkäjänteisellä työllä ja edettävä päättäväisesti ympäristön haasteet huomioiden.

Kunnanhallitus kävi seminaaripäivässä 28.8.2018 läpi kuntastrategian painopistealueita. Kunnanhallituksen näkemyksen mukaan strategia on pääpiirteineen edelleen täysin ajanmukainen ja noudatettava strategia, eikä siihen painopistealueiden osalta ole tarvetta suurempiin muutoksiin. Vuoden 2019 aikana kuntastrategian osalta on syytä tehdä valtuustotasoinen arviointi ja päivitykset. Erityisesti strategian onnistumisen mittarit tulee täsmentää. Talouden osalta mittareina on käytetty kuntalain arviointimenettelyn mukaisia tunnuslukuja.

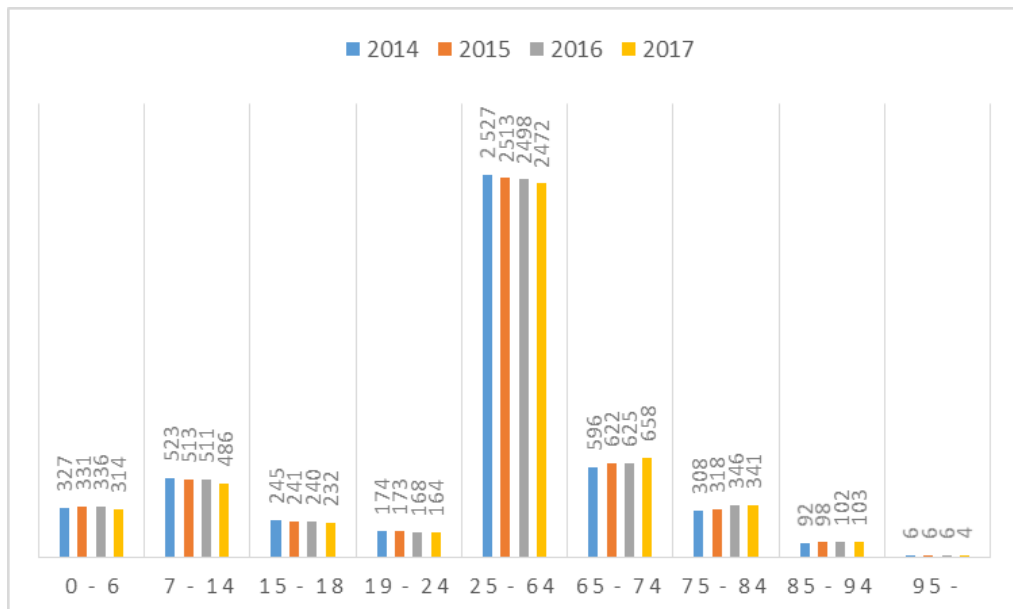
1.3.1 Väestön rakenne ja väestömäärän kehitys

Kunnan väkiluku on laskenut vuodenvaihteesta 2017 lokakuun loppuun 2018 mennessä 39 henkilöllä. Väestömäärä 31.10.2018 oli 4735 henkilöä.

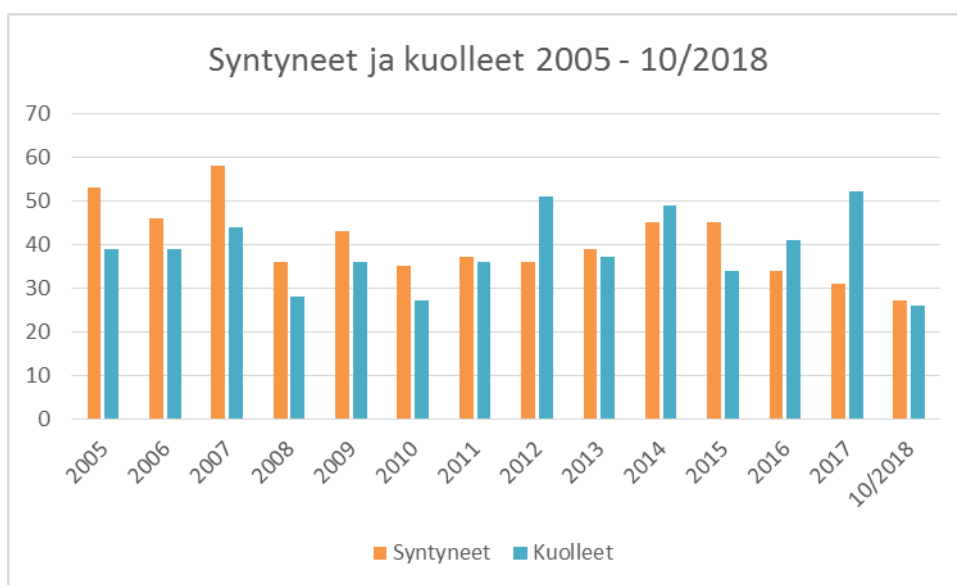
Kuva: Taipalsaaren asukasluvun kehitys vuosina 2005- 10/2018

Kunnan väestörakenne ikäluokittain 31.12. vuosina 2014-2017

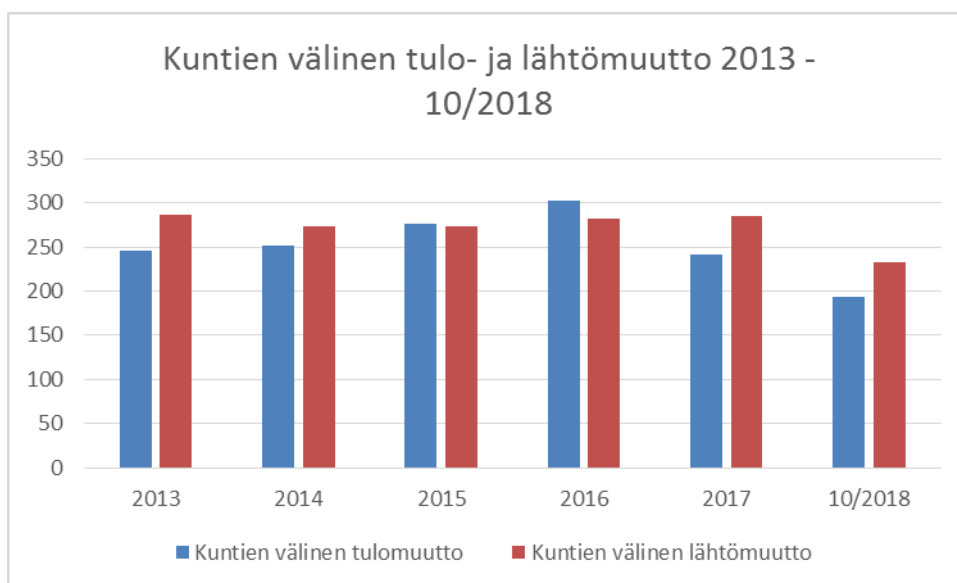

Muutos eri ikäryhmissä vuodesta 2014->2017

0-6	-13
7-14	-37
15-18	-13
19-24	-10
25-64	-55
65-74	62
75-84	33
85-94	11
95-	-2

Kuva: Taipalsaaren kunnan syntyneiden ja kuolleiden määrän vaihtelu vuosina 2005-10/2018.

1.3.2 Työpaikat

Työpaikat	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Yksityinen sektori	332	378	396	337	313	311	305
Valtio	11	0	0	1	2	0	1
Kunta	393	473	417	390	333	263	260
Valtioenemmistöinen Oy	2	1	1	1	1	1	1
Yrittäjät	260	271	283	256	252	249	240
Tuntematon	2	4	1	2	1	3	1
Alueella työssäkäyvät yhteensä	1 000	1 127	1 098	987	902	827	808

1.4 Riskianalyysi

Taipalsaaren kunnan riskianalyysi

Taipalsaaren kunnan riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen ja talousarvion toteutuminen oikealla ennakkoinnilla. Riskienhallinta pohjautuu kunnanvaltuuston 11.6.2014 §20 päättämään Taipalsaaren kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteisiin sekä kunnanhallituksen 10.5.2016 §101 päättämään sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeeseen. Toimialat ovat tehneet riskianalyysejä päivityksiä ennen talousarviovalmistelua ja analyyseistä kerättyjä havaintoja on huomioitu osana vuoden 2019 talousarviota.

Riskianalyyseistä merkittävimmit riskiksi nousseet riskit on jaoteltu neljään luokkaan seuraavasti:

Strategiset riskit

- Uusi kuntastrategia on hyväksytty valtuustossa vuosille 2017-2021. Strategian jalkauttaminen toiminnassa on ensiarvoisen tärkeää. Toisaalta nyt tilanteen ollessa talouden vakavien haasteiden äärellä se mikä se on, on keskityttävä talouden oikaisuun ja välittömästi sen jälkeen muiden painopisteiden (elinvoima, yhteisöllisyys) mukaan ottamiseen kehittämisessä.
- Sote-uudistuksen lainsäädäntö ja rahoitus voivat muuttaa kunnan toimintaympäristön täysin toisenlaiseksi. Tämä saattaa olla hyvä tai huono muutos kuntalaisen kannalta.
- Toimintaympäristön lisääntyvä taantuma ja vaikutukset elinkeinorakenteeseen. Tähän voidaan yrittää vaikuttaa toimimalla ennakoivasti yhteistyössä yritysten kanssa.
- Maakunnan väkimäärän aleneminen aiheuttaa lisää paineita kunnan vähenevään tulo-rahoitukseen ja lisääntyviin menoihin.

Taloudelliset riskit

- Valtionosuuksien leikkaukset ja ansiotulojen heikko kehitys. Uhkana tulo-rahoituksen riittämättömyys ja velkaantuminen.
- Hallitsematon kustannuskehitys sekä puutteellinen menojen hallinta

- Korkojen nousu tulevaisuudessa. Nykyinen korkotaso on maltillinen. Kunnan talouden tasapainottamisen osana velkamäärää on saatava alennettua maltillisemmalle tasolle.
- Erilaiset sopimusriskit edellyttävät sopimushallintaa, sopimusehtojen tarkentamista ja vakuuttamista.

Toiminnalliset riskit

- Tulevaisuuden palvelumallit
- Konserniyhtiöt ja niiden toimintaedellytykset
- Kunnan sisäisiä toiminnallisia riskejä ovat mm. henkilöstöriskit (esim. toimiminen yhden henkilön varassa), prosessien toimivuus, ICT-järjestelmien toimivuus
- Työhyvinvointi
- Resurssit

Vahinkoriskit

- Omaisuuden hoito ja ylläpito, korvausinvestoinnit
- Infran rakenteet, ympäristövahingot
- Luonnonilmiöt
- Vakuuttamisella pyritään poistamaan juuri omaisuuteen liittyviä riskejä. Kaikkien vahinkojen seurauksia ei kuitenkaan voi vakuuttamisella poistaa.

2. TALOUSARVION SITOVUUS JA SEURANTA

2.1 Talousarvion sitovuus ja tilivelvolliset

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät tehtävien ja toiminnan tavoitteiden määrärahat ja tuloarviot.

Toiminnalliset tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Toiminnan ja talouden yhteen kytkennän korostamisesta seuraa, että määrärahan tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Mikäli tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteista tapahtuneista muutoksista johtuen, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset.

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimitelmalle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu.

Käyttötalousosa

Valtuustoon nähden sitovia eriä tehtäväaluekohtaiset sisäiset + ulkoiset toimintakulut määrärahoina ja vastaavasti ulkoiset + sisäiset toimintatuotot tuloarviona (bruttoperiaate). Valtuustoon nähden sitovia ovat käyttötalouden yhteydessä mainitut toiminnalliset tavoitteet.

Toimielimet hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat. Toimielimet voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille.

Koska vuoden 2019 talousarvio on valmisteltu ja hyväksytty valtuustoon nähdessä tehtäväkohtaisina raameina ja lähes kaikille tehtäväalueille on sisällytetty merkittäviä euromääräisiä tasapainotuseriä, ei toimialoilla saa ryhtyä minkäänlaiseen ei-välttämättömään toimenpiteeseen ennen toimialakohtaisia käyttösuunnitelmien hyväksymisiä.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa budjetoidaan valtuustoon nähdessä sitovat tulosvaikutteiset tulot- arviot ja määrärahat, joita ei ole budjetoitu tehtäväkohtaisissa käyttötalousoissa ja tulosbudjeteissa.

Tuloslaskelmaosan sitovia eriä ovat:

verotulot (kunnan tulovero, osuus yhteisöveron tuotosta, kiinteistövero)
valtionosuudet
rahoitustulot ja -menot

Investointiosa

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannus- arviot, hankkeisiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot, sekä niiden jaksottuminen tulevalle talousarviovuodelle 2019 sekä suunnitteluvuosille 2020–2021. Investointien aktivointiraja on 10.000 euroa.

Investointiosan sitovuustaso määräytyy toimialakohtaisesti hankkeittain. Valtuustoon nähdessä sitovana eränä huomioidaan yksittäisen hankkeen tulo- ja menoarviot brutto- periaatteen mukaisesti.

Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen raha- virrat.

Rahoitusosan sitovia eriä ovat:

- antolainauksen muutokset
- lainakannan muutokset
- oman pääoman muutokset

Henkilöstöosa

Henkilöstöosassa esitetään kunnan ennakoitu henkilöstömäärän kehitys ja henkilös- tökulujen kehitys. Esitetty tieto ei ole sitova, vaan se on esitetty perustelutietona.

Konserniosia

Konserniosassa asetetut tavoitteet sitovat kunnan konsernijohtoa ja kunnan edustajia eri yhteisöissä.

Tilivelvolliset

Tilivelvollisia ovat seuraavat tehtäväalueiden toiminnasta ja taloudesta vastaavat toimielimet ja viranhaltijat:

Toimielin	Tehtäväalue	Toiminnasta ja taloudesta vastaava viranhaltija
Keskusvaalilautakunta	Vaalit	ei nimetty, toimielin vastaa
Tarkastuslautakunta	Tarkastus ja arviointi	ei nimetty, toimielin vastaa
Kunnanhallitus	Hallintopalvelut Tukipalvelut Kehittämispalvelut Sosiaali- ja terveystaloudet	Hallintojohtaja Hallintojohtaja Kunnanjohtaja Kunnanjohtaja
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden hallinto Perusopetus Varhaiskasvatus Kulttuuri ja vapaa-aika	Sivistysjohtaja Sivistysjohtaja Sivistysjohtaja Sivistysjohtaja
Tekninen lautakunta	Teknisten palveluiden hallinto Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut Liikenneväylät Kaavoitus Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet Kunnallistekniikka/vesihuoltolaitos	Tekninen johtaja Tekninen johtaja Tekninen johtaja Tekninen johtaja Tekninen johtaja Tekninen johtaja

2.2 Talousarvion seuranta

Talousarvion toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden seuranta suoritetaan seuraavasti:

Arvio taloudellisten tavoitteiden toteutumasta tehtäväaluetasolla ja olennaisista toiminnan ja talouden poikkeamista talousarvioon verrattuna raportoidaan valtuustolle 1-6 kuukausilta.

Kunnanhallitukselle raportoidaan säännöllisesti:

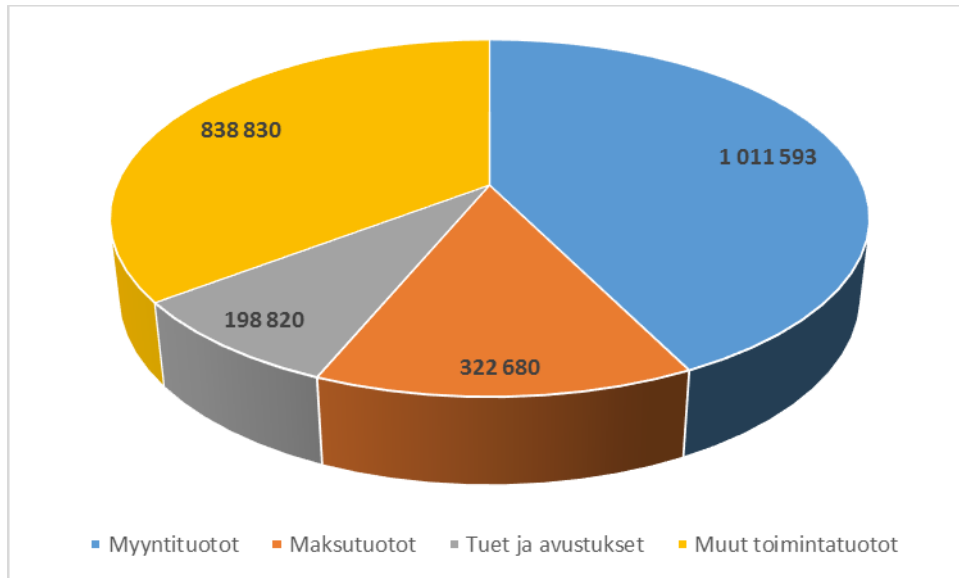
Käyttötalouden tehtäväaluekohtainen talouden toteutuminen, tuloslaskelman ja investointiosan talouden toteutuminen raportoidaan hallitukselle vähintään joka toinen kuukausi.

Konsernin tytäryhtiöiden talouden seuranta järjestetään samojen periaatteiden mukaan kuin kunnan talousarvion seuranta, ellei konserniohjeessa ole muuta määrättyä. Raportointi hallitukselle ja valtuustolle suoritetaan puolivuosisraportin muodossa tilinpäätöksen lisäksi.

3. KÄYTTÖTALOUSOSA

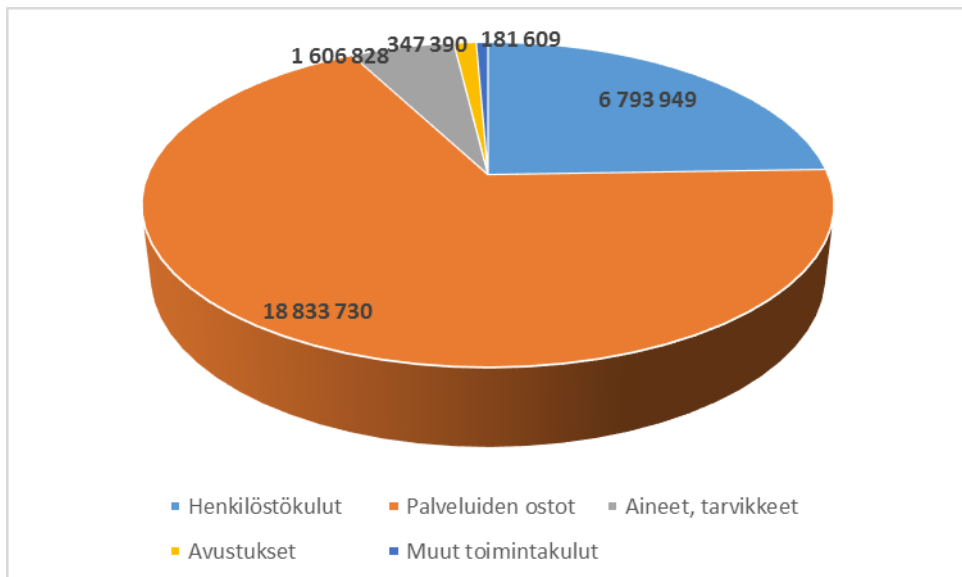
3.1 Ulkoisten toimintatuottojen ja -kulujen jakautuminen meno- ja tulolajeittain

Ulkoisten toimintatuottojen 2019 jakautuminen

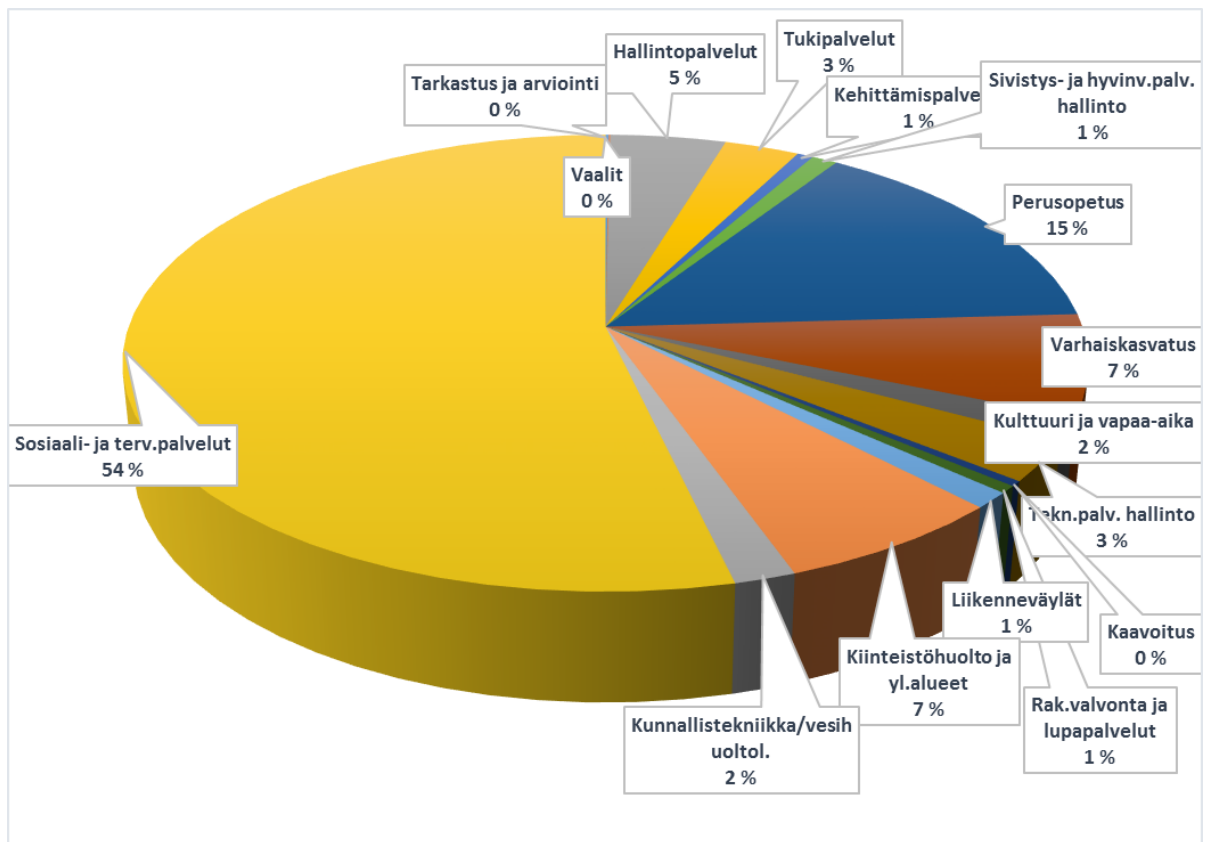
Kuvio: Ulkoiset toimintatuotot, TA2019

Ulkoisten toimintakulujen 2019 jakautuminen

Kuvio: Ulkoiset toimintakulut, TA2019.

Ulkoiset ja sisäiset toimintakulut tehtäväalueittain

Kuvio: Ulkoiset ja sisäiset toimintakulut tehtäväalueittain, TA2019

3.2 Talousarvion sisäiset erät

Talousarvioon sisältyvät sisäisinä tuloina ja menoina seuraavien toimintojen kustannusten jaot:

- yleis-, talous- ja henkilöstöhallinto
- tietohallinto
- ruokapalvelut
- siivouspalvelut

3.3 Talousarvio ja -suunnitelma / Tuloslaskelma 2017–2021

	TP 2017	TarkTA 2018	Kh 2019	TS 2020	TS2021	muutos% Tatark/ TA 2019
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 484 872	2 367 745	2 409 153			1,75
Maksutuotot	416 248	332 285	322 680			-2,89
Tuet ja avustukset	191 583	173 334	198 820			14,70
Muut toimintatuotot	1 074 160	1 041 500	838 830			-19,46
Toimintatuotot yhteensä	4 166 863	3 914 864	3 769 483	3 800 000	3 900 000	-3,71
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-5 799 648	-5 815 313	-5 378 454			-7,51
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 355 999	-1 316 359	-1 244 135			-5,49
Muut henkilösivukulut	-248 686	-247 190	-171 360			-30,68
Henkilöstökulut yhteensä	-7 404 333	-7 378 862	-6 793 949			-7,93
Palvelujen ostot	-19 619 867	-19 990 182	-20 195 890			1,03
Aineet,tarvikkeet, tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-1 582 679	-1 681 618	-1 642 228			-2,34
Varast. lis (+) tai väh(-)						
Avustukset	-394 893	-348 090	-347 390			-0,20
Muut toimintakulut	-242 383	-161 327	-181 609			12,57
Toimintakulut yhteensä	-29 244 155	-29 560 079	-29 161 066	-28 411 066	-28 411 066	-1,35
TOIMINTAKATE	-25 077 292	-25 645 215	-25 391 583	-24 611 066	-24 511 066	-0,99
Verotulot	19 234 214	19 022 000	20 890 000	21 490 000	22 092 000	9,82
Valtionosuudet	6 147 119	6 049 000	5 794 277	5 604 055	5 604 055	-4,21
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	18 110	17 000	15 500	15 000	15 000	-8,82
Muut rahoitustuotot	10 268	3 300	11 300	5 000	5 000	242,42
Korkokulut	-146 277	-190 000	-180 000	-190 000	-190 000	-5,26
Muut rahoituskulut	-7 127	-6 500	-7 000	-7 000	-7 000	7,69
VUOSIKATE	179 015	-750 415	1 132 494	2 305 989	3 007 989	-250,92
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 171 830	-2 050 000	-1 800 000	-1 500 000	-1 500 000	-12,20
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut						
TILIKAUDEN TULOS	-1 992 815	-2 800 415	-667 506	805 989	1 507 989	-76,16
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	92 734	92 734	92 734	92 734	92 734	
Varausten lis.(-)tai väh.(+)						
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)						
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-1 900 081	-2 707 681	-574 772	898 723	1 600 723	-78,77

3.4. Tehtäväalueiden tuloarviot, määrärahat ja tavoitteet

100 Vaalit

Keskusvaalilautakunnan toiminnan keskeiset tavoitteet on määritelty vaalilaissa.

Tehtäväalueen talous

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Kh 2019
TOIMINTATUOTOT	7 743	0	0	15 000	26 000
TOIMINTAKULUT	-7 727	0	-15 192	-19 840	-35 940
TOIMINTAKATE	16	0	-15 192	-4 840	-9 940

Tehtäväalueen tavoitteet

Vaalilain määräysten toteutuminen.

200 Tarkastus ja arviointi

Tarkastuslautakunnan toiminnan keskeiset tavoitteet on määritetty kuntalaissa. Tarkastuslautakunnan arviointityö tapahtuu arviointisuunnitelman mukaisesti. Tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastajan työohjelman toteutumista.

Tehtäväalueen talous

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Kh 2019
TOIMINTATUOTOT					
TOIMINTAKULUT	-12 931	-13 328	-13 525	-16 140	-16 210
TOIMINTAKATE	-12 931	-13 328	-13 525	-16 140	-16 210

Tehtäväalueen tavoitteet

Kuntalain 121 §:n mukaan

30 Konsernihallinto

300 Hallintopalvelut

Toiminnan tarkoitus

Hallintopalvelujen tehtävänä on avustaa valtuustoa, kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa kunnan toimialojen ja konserniin kuuluvien yhteisöjen johtamisessa ja toimintojen linjauksia koskevien kunnanhallituksen ja valtuuston päätösten valmistelussa ja täytäntöönpanossa. Hallintopalvelujen tehtävänä on vastata mm. kuntakonsernin yleishallintoon, taloushallintoon, henkilöstöhallintoon, tietohallintoon, vakuuttamiseen, työllistämiseen ja hankintoihin liittyvistä tehtävistä sekä koordinoinnista kunnan eri toimialojen välillä.

Riskianalyysi

Konsernipalveluiden riskianalyyseissä merkittävimiksi riskejä aiheuttavaksi tekijäksi on tunnistettu kunnan voimakkaasti heikentynyt taloustilanne. Toimintaa on pystytävä sopeuttamaan aleneviin tulovirtoihin ja erityisesti kasvaviin sosiaali- ja terveystoimen menoihin nähden. Talouden seurannan tulee tuottaa riittävän ajantasaista tietoa menneestä ja ennakoida tulevaa kunnan päätöksenteon tueksi. Lakisääteiset ja muut mahdolliset uudistukset ja muutokset vaativat myös henkilötyötä kunnan omissa toi-

minnoissa ja siten aiheuttavat osin jo ohueeseen henkilöstöresurssiin omat riskitekijänsä. Useilla hallintopalveluiden alueilla osaaminen on yhden henkilön varassa. Osaamisen jakaminen, yhteistyön tekeminen muiden toimijoiden kanssa sekä kriittisten toimintojen ulkoistusmahdollisuuden selvittäminen tarvittaessa ovat keinoja hallita em. riskiä.

Kustannuspaikat

3000	Yleishallinto
3005	Henkilöstöhallinto
3006	Työsuojelu
3010	Taloushallinto
3011	Valtuusto ja hallitus
3015	Tietohallinto
3020	Maa- ja metsätilat
3025	Omaisuuksien hallinta
3030	Yhteistoiminta
3035	Riskien hallinta/vakuuttaminen
3040	Työllistäminen
3041	Nuorten työllistäminen

Toiminnalliset muutokset

Kuntalain 22 § mukaan valtuuston on pidettävä huolta siitä, että kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on edellytykset osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Tähän liittyen on konsernipalveluissa tunnistettu, että kunnan on kehitettävä informaation jakamiseen uusia/toimivia kanavia ja toimintatapoja. Oikea-aikaisen viestinnän merkitys korostuu entisestään.

Mahdollinen maakunta- ja sote-uudistus muuttaa toteutuessaan kuntien toimintaympäristöä.

Toiminnan painopistealueet 2019–2021

Hallintopalveluiden toiminnan painopisteitä ohjaa valtuustossa 20.9.2017 hyväksytty kuntastrategia. Strategiassa on mm. päätetty, että painopisteinä ovat elinvoimaisuus, yhteisöllisyys ja taloudellinen itsenäisyys.

1. Henkilöstön toimenkuvien päivittäminen, henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen. Taloudelliseen itsenäisyyteen sisältyy myös hyvä henkilöstövoimavarajohdaminen. Osaamisen jakaminen, tehtävien prioriteettien määrittäminen, toimivat sijaisjärjestelyt.
2. Kuntastrategian yhteisöllisyyden näkyminen mm. osallistamisen monipuolistamisella ja helppokäyttöisyydellä mm. kunnan nettisivujen uudistuksella ja muun sosiaalisen median hyödyntämisellä. Kunnan asioista tiedotetaan oikea-aikaisesti ja täsmällisesti, eri tiedotuskanavien hyödyntäminen. Vuorovaikutukseen kannustaminen.
3. Pitkäaikaistyöttömyyden hoitaminen yhdessä Eksoten kanssa sovittujen tavoitteiden mukaisesti.
4. Menokehityksen sopeuttaminen tuloihin ja palvelutarpeeseen niin käyttötaloudessa kuin investoinneissakin. Talouden suunnittelu on pitkäjänteistä.

Tehtäväalueen talous

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Kh 2019
TOIMINTATUOTOT	954 590	706 752	792 155	739 320	749 732
TOIMINTAKULUT	-1 275 817	-1 196 350	-1 234 569	-1 385 763	-1 316 494
TOIMINTAKATE	-321 227	-489 598	-442 414	-646 443	-566 762

Tehtäväalueen tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso
Varmistetaan henkilöresurssien riittävyys/toimivuus osaamisen varmistamisella	Toimenkuvat ja TVA:t ajan tasalla	Toimenkuvat ovat ajan tasalla, TVA ajan tasalla. Varahenkilöjärjestelmä suunniteltu esim. sairauspoissaolojen varalle.
Informaation lisääminen ja monipuolistaminen mahdollisimman nykyaikaisin ja kattavin tavoin. Osallistamisen mahdollistaminen kuntalaisille huomioitu.	Nettisivut on uudistettu ja sisältöä selkeytetty. Kunnan yleiset ohjeet viestinnän ja tiedottamisen periaatteista hyväksytyt.	Kunnan nettisivut ovat toimivat ja ajantasaiset. Myös muut informaatiokanavat, esim. facebook, on hyödynnetty asianmukaisesti.
Pitkäaikaistyöttömyyden hoitaminen vastaamalla Eksoten tavoitteisiin mahdollisimman hyvin, kunnan oman talousarvion puitteissa.	Toimenpiteissä olevien henkilöiden määrä, työttömyysprosentin kehittyminen	Taipalsaaren kunnassa on edelleen maakunnan alhaisin työttömyysprosentti.

310 Tukipalvelut**Toiminnan tarkoitus**

Tukipalveluiden tehtäväalue vastaa ruoka- ja siivouspalveluiden järjestämiseen liittyvistä tehtävistä kunnassa. Ruokapalvelut -yksikkö tuottaa keskitetysti ateriat kunnan omiin varhaiskasvatus- ja perusopetustoimipaikkoihin sekä mahdollisuuksien mukaan myös kunnan eri tilaisuuksien kahvi- ja/tai ruokatarjoilua.

Ruokapalvelut -yksikkö pitää ruokapalveluiden tason ja ruuan laadun hyvänä ja suositusten mukaisena. Siivouspalvelut -yksikkö huolehtii kunnan kiinteistöjen siisteydestä siivousmitoituksen mukaisesti.

Kustannuspaikat

3100	Ruokapalvelut
3110	Siivouspalvelut

Toiminnalliset muutokset

Saimaanharjun koulun toimintaa on toistaiseksi sijoitettu osin kunnan muihin kiinteistöihin sekä tilaelementteihin. Vehkataipaleen päiväkotitoiminta on toistaiseksi suljettu.

Toiminnan painopistealueet 2019–2021

Siivouspalvelutehtävien sisällön selventäminen asiakkaille jatkuu. Tavoitteena on saavuttaa mitoituksen mukainen siivoustaso kaikissa yksiköissä. Sekä ruoka- että siivouspalveluiden kustannuslaskennan ja -tietoisuuden kehittäminen myös asiakkaiden ja myös työtä tekevän henkilöstön keskuudessa.

Ruokasuositustietoisuuden lisääminen

Tehtäväalueen talous

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Kh 2019
TOIMINTATUOTOT	878 500	974 927	951 861	930 515	914 248
TOIMINTAKULUT	-882 672	-882 515	-885 017	-930 515	-852 364
TOIMINTAKATE	-4 172	92 412	66 844	0	61 884

Tehtäväalueen tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso
Ruokapalveluiden varautumissuunnitelman tekeminen/tarkistaminen	Varautumissuunnitelma hyväksytty	Varautumissuunnitelman tekeminen/tarkistaminen yhdessä muiden sidosryhmien kanssa: päivittäistavara- ja varautuminen ym. siihen liittyvien asioiden selventäminen ja tämä yhdessä muiden sidosryhmien kanssa.
Ruokapalvelun oman toiminnan kehittäminen (tuotannonohjaus)	Hävikin seuranta ja sen minimointi	Olemme hyvällä tiellä tämän asian suhteen, mutta voimme vielä parantaa tilannetta kunhan saamme rauhassa seurata hävikkiä ja löytää joka toimipisteelle omat annoskoot. Tähän tarvitaan pitkäjänteisyyttä ja pikkutarkkaa seuranta.
Ruoka- ja siivouspalveluissa oikeiden yhteistyömuotojen ja sidosryhmien löytäminen		Löytää yhdessä muiden toimialojen kanssa oikeat yhteistyömuodot ja sidosryhmät.
Siivouspalvelujen toimintavarmuuden ylläpito tehtäväkiertoa lisäämällä, toiminta mitoituksen edellyttämällä henkilömitoituksella	Mitoituksen riittävyden seuranta ja poikkeamien dokumentointi	Työnkierto/sijaistukset eri kunnan toimipisteissä toimivat myös poikkeustilanteissa. Siivouspalvelut tuotetaan mitoituksen määrittämällä budjetilla.

320 Kehittämispalvelut**Toiminnan tarkoitus**

Kehittämispalvelujen tehtäväalue vastaa elinkeinoelämän edistämisestä, konserniohjauksesta, kuntatason kehittämishankkeista, joukkoliikenteestä ja markkinoinnista. Saaristoasiaintoimikunta käsittelee vapaa-ajan asumisen ja saaristoasioiden hoitoon liittyviä kysymyksiä.

Kustannuspaikat

3200	Kehittämispalveluiden hallinto
3205	Viestintä ja markkinointi
3210	Kehittämishankkeet
3260	Joukkoliikenne

Toiminnalliset muutokset

Talouden heikko tilanne on vaikuttanut kehittämiseen käytettävien määrärahojen niukkaan määrään. Uusi kunnanjohtaja aloittaa tammikuussa 2019. Hänen alkuvaiheen päätyö tulee olemaan kunnan talouden kääntäminen parempaan suuntaan. Sen ohella painopistettä pitää pystyä muuttamaan laajemmin kunnan elinvoimaisuuden ja yhteisöllisyyden kehittämiseen.

Toiminnan painopistealueet 2019–2021

1. Olemassa olevien kuntatason kehittämishankkeiden koordinointi
2. Elinkeinoelämän palvelut sekä yhteistyön edistäminen

Riskianalyysi

Konserniohjauksen osalta riskianalysissä riskinä on tunnistettu yhtiöiden rahoituksellisen aseman heikkeneminen tai oleellinen muuttuminen. Tähän varaudutaan jatkuvalla toiminnan seurannalla ja säännöllisellä raportoinnilla. Omistajaohjauksella edellytetään yhtiöiltä toimia talouden kunnossapidämiseksi. Kunnan elinvoimaisuuden kehittämiseen tulee olla riittävät resurssit.

Tehtäväalueen talous

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Kh 2019
TOIMINTATUOTOT	7 041	5 807	14 766	6 000	2 400
TOIMINTAKULUT	-216 765	-358 021	-248 015	-161 210	-182 963
TOIMINTAKATE	-209 724	-352 214	-233 249	-155 210	-180 563

Tehtäväalueen tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso
Konserniohjeen päivitys	Valmistuminen	Hyväksytty kevään aikana
Green Energy Showroom yhteistyö	Aktiivinen osallistuminen verkoston toimintaan	Verkoston hyödyntäminen kunnan hankkeissa
Elinkeinojen edistäminen	Toimivat yritysneuvonta- ja tukipalvelut	Toimiva yhteistyö Pro Agrian ja yrittäjäjärjestön kanssa

330 Sosiaali- ja terveystaloudet

Sosiaali- ja terveystalouksien järjestämisvastuu on Etelä- Karjalan sosiaali- ja terveystalouksilla (Eksote). Palvelut ostetaan sosiaali- ja terveystalouksilta vuosittain tehtävän palvelusopimuksen mukaan.

Tulevaisuudessa myös Taipalsaaren väestöpohja vanhenee, jolloin kotihoidon sekä palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen rooli tulee kasvamaan. Tällöin korostuu myös kotona asumisen tukeminen, senioriasuminen sekä omais- ja perhehoito. Näitä asioita viedään yhdessä eteenpäin Eksoten kanssa.

Riskianalyysi

Sosiaali- ja terveystoimen kustannuskehitys aiheuttaa Taipalsaaren kunnalle taloudellisia ongelmia. Taipalsaaren kunnan väestössä yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa.

Riskimäärittelyssä on tunnistettu tilanne, jossa kunnan taseessa ja huoltovastuulla on palvelujen tuottamiseen varatut kiinteistöt ja näiden tulevasta palvelukäytöstä päättää kuntayhtymä tai maakunta.

Kustannuspaikat

3300	Sote-palveluiden hallinto
3310	Eksote

Tehtäväalueen talous

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Kh 2019
TOIMINTATUOTOT	350 733	300 721	127 169	117 738	128 240
TOIMINTAKULUT	-13 401 399	-13 607 843	-14 874 948	-15 360 048	-15 655 200
TOIMINTAKATE	-13 050 666	-13 307 122	-14 747 779	-15 242 310	-15 526 960

Tehtäväalueen tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso
Palvelusopimuksen toteutus	Talousraamissa pysyminen	Palvelusopimukseen kirjattu taso
Toimiva yhteistyö hyvinvointipalveluissa	Eksoten ja kunnan yhteistyö kitkatonta	Hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteet yhdensuuntaisia ja toisiaan tukevia
Kunnan hyvinvoinnin organisaation toimivuus	Kunnan hyvinvoinnin koordinointi on täsmennetty. Tässä uuden kunnanjohtajan rooli on merkittävä.	Kaikkien toimialojen osallisuus kunnan hyvinvoinnin koordinaatiossa tulee varmistaa

Konsernihallinto yhteensä

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Kh 2019
TOIMINTATUOTOT	2 190 864	1 988 207	1 885 951	1 793 573	1 794 620
TOIMINTAKULUT	-15 776 653	-16 044 729	-17 242 549	-17 837 536	-18 007 021
TOIMINTAKATE	-13 585 789	-14 056 522	-15 356 598	-16 043 963	-16 212 401

40 Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden tehtävänä on tukea ja kannustaa kuntalaisten henkistä ja fyysistä hyvinvointia luomalla edellytyksiä tasokkaaseen koulutukseen, varhaiskasvatukseen ja monipuoliseen vapaa-aikaan. Sivistystoimi tuottaa laadukkaita asiakaslähtöisiä palveluita kuntalaisten hyvinvoinnin lisäämiseksi.

400 Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden hallinto

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden hallinnon tehtävänä on tukea sivistys- ja hyvinvointilautakuntaa toimialan johtamisessa ja toimintojen linjauksia koskevien päätösten valmistelussa ja Taipalsaari-strategian täytäntöönpanossa. Sivistyspalveluiden hallinnon tehtäväalue vastaa sivistys- ja hyvinvointilautakunnan ohjauksessa myös terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä koskevista ennaltaehkäisevistä toimenpiteistä.

Esimiestyössä kannustetaan muutoksen johtamiseen, osaamisen jakamiseen sekä käytössä olevien resurssien hyödyntämiseen. Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden henkilöstö kehittää toiminnan laatua yhteisvastuullisesti ja kustannustietoisesti edistäen laaja-alaista yhteistyötä eri toimijoiden kesken.

Riskianalyysi

Toimialaa kehitetään edelleen kuntastrategian tavoitteiden toteuttamiseksi. Sivistystoimen riskianalyysin (2018) johtopäätökset ovat osittain huomioitava toiminnan kehittämisessä. Merkittäviksi henkilöstöön liittyviksi riskeiksi muodostuvat työn kuormittavuuteen, henkilöstöresurssien sopeuttamiseen sekä varahenkilöjärjestelmän puutteellisuuteen liittyvät riskit. Riskejä voidaan vähentää laadukkaalla fyysisellä työympäristöllä, työhyvinvoinnin huomioimisella sekä kannustavalla ja osallisuutta vahvistavalla johtamisella. Sivistyspalveluiden tietojärjestelmien toimivuuteen ja ajantasaisuuteen liittyvät riskit on tiedostettu ja niihin varaudutaan järjestelmien ylläpidolla sekä henkilöstön osaamisella. Omaisuusriskinä kiinteistöjen kunnossapitoon liittyviä rajapintaongelmia voidaan parantaa teknisen toimialan yhteistyötä lisäämällä sekä hyödyntämällä olemassa olevia kiinteistöjä toimintaa ohjaavien suunnitelmien mukaisesti.

Kustannuspaikat

4000	Sivistyspalveluiden hallinto
4001	Hyvinvoinnin edistäminen
4002	Järjestöavustukset
4003	Nuorisovaltuusto
4004	Vanhusneuvosto

Toiminnan painopisteet 2019-2021

Asiakastarpeiden kehitys huomioiden selvitetään peruspalveluiden tuottamismahdollisuudet ja palveluverkon tiivistäminen Taipalsaari-strategian mukaisesti sekä edelleen kehitetään ennaltaehkäiseviä palveluita käytössä olevia resursseja hyödyntäen.

Tehtäväalueen talous

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Kh 2019
TOIMINTATUOTOT					
TOIMINTAKULUT	-177 296	-176 615	-192 001	-239 280	-290 922
TOIMINTAKATE	-177 296	-176 615	-192 001	-239 280	-290 922

Tehtävääalueen tavoitteet

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Tehtävääalueiden perustuksen tukeminen ja kehittäminen palvelutarpeen mukaisesti.	Käydyt kehityskeskustelut ja ammatillinen kehittyminen	1 x kehityskeskustelu /työntekijä Täydennyskoulutussuunnitelma
Henkilöstön työhyvinvointi ja ammatillinen kehittyminen.	Hyvinvointiprofilin tulokset, kehityskeskustelut ja täydennyskoulutussuunnitelma	Henkilöstön hyvä työmotivaatio ja sitoutuminen, ei kasvua sairauspoissaoloissa täydennyskoulutussuunnitelman laatiminen.
Palvelut toteutetaan tehokkaasti ja tuloksellisesti talousarvion puitteissa.	Talousarvio 2019	Talousarvio 2019

470 Perusopetus**Toiminnan tarkoitus**

Perusopetuksen tehtävääalue vastaa kunnan perusopetuksen laadukkaasta ja kustannustehokkaasta toteuttamisesta sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä.

Kustannuspaikat

- 4700 Perusopetuksen hallinto
- 4705 Perusopetuksen oppilaskuljetukset
- 4710 Perusopetuksen kehittämishankkeet
- 4720–4760 Koulujen kustannuspaikat (Saimaanharjun yhtenäiskoulu, Kirkonkylän koulu ja Vehkataipaleen koulu)

Toiminnan painopisteet 2019 – 2021

- Perusopetuspalvelut tuotetaan taloudellisesti kestäväällä pohjalla. Toiminnan tehostaminen vaatii palveluverkkoselvitystä ja palveluverkon uudelleen organisoimista
- Toiminnassa keskitytään muutosjohtamiseen ja kiinnitetään huomio henkilöstön jaksamiseen
- Varmistetaan perusopetuspalvelujen tuottaminen parhaalla mahdollisella tavalla

Tehtävääalueen talous

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Kh 2019
TOIMINTATUOTOT	120 531	105 579	80 740	55 000	85 953
TOIMINTAKULUT	-4 531 069	-4 687 651	-4 495 978	-4 348 469	-4 330 765
TOIMINTAKATE	-4 410 538	-4 582 072	-4 415 238	-4 293 469	-4 244 812

Tehtäväalueen tavoitteet

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Opetussuunnitelman käyttöönotto ja arvioinnin ja työskentelytapojen kehittäminen.	OPS2016 käytössä.	OPS2016 käytössä luokilla 1-9.
Henkilöstön työhyvinvointi ja ammatillinen kehittyminen.	Hyvinvointiprofiilin tulokset, kehityskeskustelut ja täydennyskoulusuunnitelma	Henkilöstön hyvä työmotivaatio ja sitoutuminen, ei kasvua sairauspoissaoloissa täydennyskoulutussuunnitelman laatiminen.
Kustannustehokkuus palveluissa	Kunnan taloustyöryhmän asettamat mittarit	Kunnan taloustyöryhmän asettamat talousraamit

480 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen tehtäväalue vastaa kunnalle kuuluvista lasten varhaiskasvatus-, esiopetus- sekä lasten kotihoidon- ja yksityisen hoidon tuen tehtävistä.

Kustannuspaikat

4800 Varhaiskasvatuksen hallinto

4801 Varhaiskasvatuksen ostopalvelut

4802 Esiopetuksen ostopalvelut

4803 Varhaiskasvatuksen kehittämishanke

4805 EHA päivähoito

4840 – 4862 Päiväkotien kustannuspaikat (Saimaanharju, Kirkonkylä ja Vehkatalpale)

4890 Kotihoidontuki

Toiminnan painopisteet 2019 – 2021

- Varhaiskasvatuspalvelut tuotetaan taloudellisesti kestäväällä pohjalla. Toiminnan tehostaminen vaatii palveluverkkoselvitystä ja palveluverkon uudelleen organisointumista
- Toiminnassa keskitytään muutosjohtamiseen ja kiinnitetään huomio henkilöstön jaksamiseen
- Varmistetaan varhaiskasvatuspalvelujen tuottaminen parhaalla mahdollisella tavalla

Tehtäväalueen talous

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Kh 2019
TOIMINTATUOTOT	392 838	416 372	391 090	286 427	228 930
TOIMINTAKULUT	-2 831 767	-2 837 649	-2 750 817	-2 515 995	-2 094 963
TOIMINTAKATE	-2 438 929	-2 421 277	-2 359 727	-2 229 568	-1 866 033

Tehtäväalueen tavoitteet

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Lapsiryhmien käyttöasteen parantaminen	Ka. vähintään 90%	Min. 90%, jonka seuranta kuukausittain
Henkilöstön lomasuunnittelun tehostaminen.	Lomat 90% koulujen loma-aikoina	Lomat 90% koulujen loma-aikoina.
Kustannustehokkuus palveluissa	Kunnan taloustyöryhmän asettamat mittarit	Kunnan taloustyöryhmän asettamat talousraamit

490 Kulttuuri ja vapaa-aika

Kulttuurin ja vapaa-ajan tehtäväalue vastaa kunnan kirjasto-, kulttuuri-, nuoriso- ja vapaa-aikapalveluista.

Kustannuspaikat

4900	Kirjasto
4901	Unikot lukemaan projekti
4910	Museo- ja näyttelytoiminta
4920	Taiteen perusopetus
4930	Kansalaisopisto
4940	Muut kulttuuripalvelut
4941	Taipalsaari päivät
4949	Kulttuuripalveluiden kehittämishankkeet
4950	Liikuntapalvelut
4952	Nuorisopalvelut
4956	Vapaa-aikapalveluiden kehittämishankkeet
4957	Kansainvälinen nuorisotyö

Toiminnan painopisteet 2019 – 2021

- omatoimikirjastotoiminnan kehittäminen
- koulukirjastotoiminnan vakiinnuttaminen
- kulttuuritarjonnan tarjoaminen olemassa olevin resurssein
- kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen ja ennaltaehkäisevien toimintamuotojen kehittäminen.
- perusnuorisotyön tarjoaminen nuorisotila- ja koulunuorisotyön muodossa.
- etsivä nuorisotyön hanketyön jatkumisen varmistaminen

Tehtäväalueen talous

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Kh 2019
TOIMINTATUOTOT	51 503	76 442	82 586	55 900	54 930
TOIMINTAKULUT	-545 180	-613 225	-587 680	-547 167	-450 518
TOIMINTAKATE	-493 677	-536 783	-505 094	-491 267	-395 588

Tehtäväalueen tavoitteet

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Omatoimikirjaston kehittäminen	omatoimikirjasto	omatoimikirjasto käytössä 2019
Kirjasto toteuttaa lastenkirjastotyötä vuosikellokalenterin mukaisesti	toteutuneet tunnit / ryhmät / lukuvuosi	2 tuntia / ryhmä / lukuvuosi
Perusnuorisotyö	nuorisotilan aukiolo	5 kertaa/vko, koulujen lukuvuoden aikana
Ennaltaehkäisevien hyvinvointi- ja kulttuuripalveluiden tarjoaminen	tapahtuma/ liikuntatilojen varausaste / harrastajamäärät/ asiakaskysely	2018 määrä / asiakastytyväisyys

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut yhteensä

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Kh 2019
TOIMINTATUOTOT	564 872	598 393	554 416	397 327	369 813
TOIMINTAKULUT	-8 085 312	-8 315 140	-8 026 476	-7 650 911	-7 167 168
TOIMINTAKATE	-7 520 440	-7 716 747	-7 472 060	-7 253 584	-6 797 355

50 Tekniset palvelut

Teknisten palveluiden tehtävänä on vastata rakennusvalvonta- ja lupapalveluista sekä kunnan toimesta tapahtuvasta rakentamisesta ja rakennuttamisesta, kaavoituksesta, kunnan omistaman rakennetun ympäristön (kadut, verkostot, puistot, leikkikentät, satamat, muut yleiset alueet sekä rakennukset ja rakennelmat) kunnossapito- ja käyttötehtävistä, kunnan kaavoituksesta sekä vesi- ja viemärlaitoksen ylläpitämisestä. Teknisten palveluiden toimiala vastaa lisäksi Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen, Etelä-Karjalan maaseututoimen sekä Lappeenrannan seudun ympäristötoimen ja Etelä-Karjalan jätehuollon sopimusohjauksesta.

500 Teknisten palveluiden hallinto

Toiminnan tarkoitus

Teknisten palveluiden hallinnon tehtävänä on avustaa teknistä lautakuntaa toimialan johtamisessa ja toimintojen linjauksia koskevien päätösten valmistelussa ja täytäntöönpanossa. Teknisten palveluiden hallinto vastaa lisäksi alueellisen pelastustoimen, maaseututoimen, jätehuollon sekä seudullisen ympäristötoimen sopimusohjauksesta.

Riskianalyysi

Toimintaympäristön aiheuttamia riskejä meillä on lainsäädännön ja tulevan maakuntaudistuksen tuomat muutokset ja uudistukset. Näihin on varauduttava riittävillä resursseinneilla ja selkeillä tehtävänkuvilla, sekä vastuutettava oma henkilöstö ja ulkoiset toimijat toimimaan ohjeistuksien ja sopimusten mukaisesti.

Taloudellisina riskeinä merkittävimpinä on riittämätön talouden seuranta ja siihen reagointi muutostilanteissa. Ei osata tunnistaa riskejä riittävän ajoissa ja reagoimisaikaa jää liian vähän. Taloudellisena riskinä on pidettävä myös huonoja sopimuksia ja huonosti kilpailutettuja urakoita. Näihin pystytään varautumaan henkilöstön riittävällä osaamisella ja kouluttautumisella.

Henkilöressurssien riittävyys kiristyneessä taloudellisessa tilanteessa on riskitekijänä jo valmiiksi hyvin kapealla henkilöstömäärällä. Henkilöstön määrärahat supistuvat ja sen myötä on kartoitettava uusia tapoja toteuttaa työtä ja hallita kunnan omistamaa infraa.

Omien rakennusten ja rakenteiden oikea-aikainen kunnossapito on riskitekijä ja näitä riskejä pyritään pienentämään suunnitelmallisuudella ja luomalla kiinteistöihin kunnolliset pitkäntähtäimen suunnitelmat ja huoltokirjat. Yhdyskuntatekniikan, katujen ja liikenneverkkojen korjausvelan kasvu on merkittävä riski. Tätä pyritään pienentämään investoimalla joka vuosi katuverkkojen saneeraukseen niin katuvalaistuksien kuin pinnoitteidenkin osalta.

Rakennuttamisen osalta on keskeistä energiatehokkuus, ympäristön huomioon ottaminen sekä käyttäjilleen terveelliset ja toimivat rakennukset ja ympäristöt.

Kustannuspaikat

6000	Hallinto
6004	Maaseututoimi
6005	Ympäristötoimi
6006	Jätehuolto
6020	Palo- ja pelastustoimi
6030	Kaavoitus

Toiminnan painopistealueet 2019 – 2021

- energiatehokkuuden parantaminen kunnan hallinnoimissa kiinteistöissä
- hankintamenettelyyn panostaminen

Tehtäväalueen talous

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Kh 2019
TOIMINTATUOTOT	11 579	7 800	800	7 800	8 600
TOIMINTAKULUT	-730 823	-785 036	-816 783	-846 757	-852 526
TOIMINTAKATE	-719 244	-777 236	-815 983	-838 957	-843 926

Tehtäväalueen tavoitteet

- Palvelut toteutetaan kokonaistaloudellisesti valtuuston asettamien määrärahojen puitteissa.
- Energiatehokkuuden parantaminen.
- Korjausvelan selvittäminen kiinteistöt, tiet ja vesihuoltoverkosto.

510 Kaavoitus**Toiminnan tarkoitus**

Teknisten palveluihin kuuluu kunnan alueella tapahtuva kaavoitus ja maankäytön suunnittelu ja sen ohjaus. Maankäytön suunnittelulla luodaan edellytykset hyvälle ja elinvoimaiselle asuin- ja elinympäristölle.

Kustannuspaikat

6030 Kaavoitus

Toiminnan painopistealueet 2019-2021

Kunnan alueella on paljon kaavoittamatonta ranta-aluetta ja näiden kaava-alueiden eteenpäin vienti. Konstunrannan kaavan uudelleen valmistelu ja käsittely. Ketvele-Saimaanharju-Kirkonkylän osayleiskaavan käynnistäminen. Olemassa olevien yleiskaavojen päivityksien käynnistäminen osa-alue kerrallaan. Vanhojen asemakaavojen päivitykset.

Tehtäväalueen talous

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Kh 2019
TOIMINTATUOTOT	0	0	0		31 000
TOIMINTAKULUT	0	0	0	-47 000	-105 240
TOIMINTAKATE	0	0	0	-47 000	-74 240

Tehtäväalueen tavoitteet

- Taajama-alueen yleiskaavan perusselvitykset ja inventoinnit tehty
- Olemassa olevien yleiskaavojen pienet teknisluonteiset päivitykset
- Konstunrannan kaava-alueen ehdotusvaihe suoritettuna

570 Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut

Toiminnan tarkoitus

Rakennusvalvonnan päätehtävä on ohjata ja valvoa kaavojen ja rakennusjärjestyksen noudattamista ja huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä ja rakennustyön viranomaisvalvonnasta sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa.

Kustannuspaikat

6700 Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut

Toiminnalliset muutokset

Kiinteistötietojen tarkastushanke on edennyt maastokäynteihin ja kiinteistöistä on karotettu noin 30 %. Tarkastushankkeen muutettuja tietoja viedään väestötietojärjestelmän rakennus- ja huoneistorekisteriin. Tarkastushankkeen alkuperäinen valmistumistavoite on ollut vuosi 2019. Näillä näkymin projektia joudutaan jatkamaan vuodelle 2020, johtuen rekisterien suurista puutteista ja arkiston hajanaisuudesta.

Taipalsaaren kunnan rakennusjärjestyksen uusiminen on käynnistetty vuonna 2017. Uusi rakennusjärjestys on ollut voimassa 1.11.2018 lähtien.

Rakennusvalvonnan sähköistä lupajärjestelmää on testattu vuoden 2018 aikana muutaman eri suunnittelijan toimesta. Sähköistä lupajärjestelmää on päivitetty käytössä ilmenneiden huomioiden avulla.

Toiminnan painopistealueet 2019 – 2021

Sähköisen lupapalvelun ottaminen asiakaskäyttöön laajamittaisesti. Rakennusvalvonta pyrkii asiakaspalvelun parantamiseksi uudistamaan lomakkeet ja ohjeistukset vuoden 2019 aikana. Lisäksi internetsivujen ylläpitoon ja laatuun kohdistetaan huomioita. Osoitejärjestelmän päivityksen projektisuunnitelman hyväksyntä teknisessä lautakunnassa vuoden 2019 alussa.

Tehtäväalueen talous

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Kh 2019
TOIMINTATUOTOT	109 460	91 573	49 938	61 200	67 800
TOIMINTAKULUT	-123 176	-124 977	-149 559	-161 707	-151 319
TOIMINTAKATE	-13 716	-33 404	-99 621	-100 507	-83 519

Tehtäväalueen tavoitteet

- 50 % lupahakemuksista saapuu sähköisesti rakennusvalvontaan
- rakennus- ja toimenpidelupahakemusten käsittelyaika enintään 1 kk
- rakennusvalvonnan lomakkeiden ja ohjeiden uudistaminen saatetaan valmiiksi

575 Liikenneväylät**Toiminnan tarkoitus**

Liikenneväylät -tehtäväalue vastaa kunnan kaava- ja yksityisteihin liittyvien asioiden hoitamisesta. Liikenneväyliä kehitetään ja toimitaan sovitulla tavalla liikenneturvallisuuksuunnitelman mukaisesti. Kunta avustaa yksityisteitä, jolloin tiehoitokunnat voivat pitää yksityistieverkkoa kunnossa. Kaavateiden ylläpito teetetään ostopalveluna.

Kustannuspaikat

6750 Kaavatiet
6755 Yksityistiet, haja-asutusalue

Toiminnan painopistealueet 2019 – 2021

Teiden kunnan parantamista ja ylläpitoa annettujen määrärahojen puitteissa. Tiestön korjausvelan pienentäminen alue kerrallaan. Tiealueiden korjausvelan määrittäminen. Ketveleen alueen ja Haukitien sekä Konstunkaaren vanhan osan asfaltointi.

Tehtäväalueen talous

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Kh 2019
TOIMINTATUOTOT	1 037	2 158	0	750	750
TOIMINTAKULUT	-390 324	-345 163	-312 964	-334 670	-332 140
TOIMINTAKATE	-389 287	-343 005	-312 964	-333 920	-331 390

Tehtäväalueen tavoitteet

- Liikenneverkoston kuntotason parantaminen vuosittaisen investointiosan mukaisesti

580 Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet**Toiminnan tarkoitus**

Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet -tehtäväalue vastaa kunnan rakennetun ympäristön (kadut, puistot, leikkikentät ja muut yleiset alueet), sekä rakennusten ja rakennelmien kunnossapito- ja käyttötehtävistä.

Kustannuspaikat

6800 Kiinteistöhuolto (yhteiset kustannukset kaikille kiinteistöille)
6801–6845 Rakennuksittain kunnan eri kiinteistöt omilla kustannuspaikoilla
6850 Puistot ja yleiset alueet
6852 Laiturit ja maapaikat

Toiminnan painopistealueet 2019 – 2021

Olemassa olevien rakennusten huolto ja kunnossapito ja kunnossapito-ohjelman luonti sekä korjausvelan määrittäminen.

Tehtäväalueen talous

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Kh 2019
TOIMINTATUOTOT	718 087	1 016 689	1 125 122	1 045 214	850 000
TOIMINTAKULUT	-1 830 760	-2 480 487	-2 136 993	-2 112 203	-1 973 117
TOIMINTAKATE	-1 112 673	-1 463 798	-1 011 871	-1 066 989	-1 123 117

Tehtäväalueen tavoitteet

- Energian kulutuksen pienentäminen, tavoitteena -10%
- Ohjeistavien kiinteistökohtaisten huoltosuunnitelmien laadinta vuoden 2019 aikana
- Yleisten alueiden kuntotason kohottaminen ja vuosittaisen saneeraamisohjelman luominen määrärahojen puitteissa.

590 Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitoksen tehtäväalue vastaa vesi- ja viemärlaitoksen ja verkostojen ylläpidosta ja huoltotehtävistä sekä uusien alueiden vesi- ja viemärlaitteiden rakentamisesta.

Toiminnan painopistealueet 2019 – 2021

Toimivat ja kunnossa olevat verkostot. Verkostojen korjausvelan määrittäminen ja korjausohjelman luominen. Digitaalisen kartta-aineiston käyttöönotto vesijohto- ja vesijohtoverkosto asioissa. Pumppaamoiden ja verkostojen saneeraaminen määrärahojen puitteissa.

Kustannuspaikat

6910 Vesihuoltolaitos

Tehtäväalueen talous

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Kh 2019
TOIMINTATUOTOT	545 533	589 831	550 636	594 000	620 900
TOIMINTAKULUT	-505 461	-482 916	-530 114	-533 315	-520 385
TOIMINTAKATE	40 072	106 915	20 522	60 685	100 515

Tehtäväalueen tavoitteet

- Toimiva verkosto, mittarina verkostoon pumpattu vesi m³/laskutettu vesi m³. Tavoitteena kokonaishukan vähentäminen edellisvuodesta
- Häiriötön vedenjakelu, tavoitteena 0 häiriötä
- Korjausvelan määrittäminen
- Saneerausohjelman määrittäminen
- Digitaalinen kartta-aineisto

Tekniset palvelut yhteensä

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Kh 2019
TOIMINTATUOTOT	1 385 696	1 708 051	1 726 496	1 708 964	1 579 050
TOIMINTAKULUT	-3 580 544	-4 218 579	-3 946 413	-4 035 652	-3 934 727
TOIMINTAKATE	-2 194 848	-2 510 528	-2 219 917	-2 326 688	-2 355 677

Koko kunta käyttötalous yhteensä

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Kh 2019
TOIMINTATUOTOT	3 798 442	4 294 651	4 166 863	3 914 864	3 769 483
TOIMINTAKULUT	-14 061 768	-28 591 776	-29 244 155	-29 560 079	-29 161 066
TOIMINTAKATE	-10 263 326	-24 297 125	-25 077 292	-25 645 215	-25 391 583

4. TULOSLASKELMAOSA**4.1 Tuloslaskelmaosan tuloarviot ja määrärahat**

	TP2017	TA2018	KH2019
		sis.muut.	
Kunnan tulovero	16 690 462	16 475 000	17 882 000
Kiinteistövero	1 698 044	1 688 000	2 059 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	845 708	859 000	949 000
Verotulot	19 234 214	19 022 000	20 890 000
Valtionosuudet	6 147 119	6 150 000	5 794 277
Rahoitustuotot ja -kulut	-125 026	-176 200	-160 200
Korkotuotot talletuksista	3 135	3 000	1 500
Korkotuotot antolainoista	14 970	14 000	14 000
Muut korkotuotot	5	0	0
Korkotuotot	18 110	17 000	15 500
Osinkotuotot ja osuuspo korot	2 030	2 000	0
Viivästyskorkotulot	1 659	1 300	1 500
Muut rahoitustuotot	6 579		9 800
Muut rahoitustuotot	10 268	3 300	11 300
Korkokulut lainoista	-146 277	-190 000	-180 000
Korkokulut	-146 277	-190 000	-180 000
Viivästyskorkomenot	0	0	
Muut rahoituskulut	-7 127	-6 500	-7 000
Muut rahoituskulut	-7 127	-6 500	-7 000

Rahoitustuotot ja –kulut

Rahoitustuottoina tuloslaskelmassa käsitellään arvioidut korkotuotot ja muut rahoitustuotot. Korkotulona on budjetoitu antolainoista, muista sijoituksista ja talletuksista sekä maksuliikennetileiltä talousarviovuonna saatavat tuloarviot (yhteensä 15.500 €). Muina rahoitustuottoina on budjetoitu mm. verotilityskorot, osingot ja osuuspääomien korot (yht. n. 11.300 €).

Rahoituskuluina on budjetoitu arvioidut korkomenot ja muut rahoitusmenot. Korkomenoja ovat pitkäaikaisista lainoista ja lyhytaikaisista lainoista talousarviovuodelta maksettavat korot (yht. n. 180.000 €). Muita rahoitusmenoja ovat mm. verotilityskorot ja viivästyskorot (yht. n. 7.000 €).

Tilinpäätössiirrot

Budjetoitavia tilinpäätössiirtoja ovat erät, joiden toteutuminen on arvioitavissa talousarviota laadittaessa. Tällaisia eriä ovat muun muassa investointivaruksen purkaminen ja siihen liittyvä poistoeron muodostaminen koskien talousarviovuonna toteutettavia investointihankkeita. Myös aiemmin toteutuneisiin investointeihin liittyvä poistoeron purkaminen budjetoidaan tilinpäätössiirtoina.

Vuoden 2019 talousarvioon on budjetoitu edelleen tilinpäätössiirtona poistoeron vähennys (parantaa tulosta) 92.734 euroa.

5. RAHOITUSOSA

5.1 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2017	TA2018 alkup	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	+/- 179 036	1 441 585	1 132 494	2 305 989	3 007 989
Satunnaiset erät	+/-				
Tulorahoituksen korjauserät	+/- 1 608 621				
Investointien rahavirta					
Investointimenot	- 1 753 437	- 1 248 743	- 717 490	- 482 000	- 250 000
Rahoitusosuudet investointeihin	+				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	+ 104 016	100 000	100 000	100 000	100 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	+/- 138 236	292 842	515 004	1 923 989	2 857 989
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	- 10 000	- 50 000	- 20 000	-	-
Antolainasaamisten lisäykset	- 180 000	- 50 000	- 50 000	- 50 000	- 50 000
Antolainasaamisten vähennykset	+ 170 000		30 000	50 000	50 000
Lainakannan muutokset	1 047 300	- 98 798	- 2 000 000	- 2 000 000	- 2 000 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+ 2 500 000	2 000 000	-	-	-
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 1 452 700	- 2 098 798	- 2 000 000	- 2 000 000	- 2 000 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-	-			
Oman pääoman muutokset	+/-	-			
Muut maksuvalmiuden muutokset	+/- 45 377	-			
Vaikutus maksuvalmiuteen	+/- 1 130 159	144 044	- 1 504 996	- 76 011	857 989
Rahavarat 31.12.	1 362 747	1 506 791	1 795	- 74 216	783 773
Rahavarat 1.1.	232 588	1 362 747	1 506 791	1 795	- 74 216
Pitkäaikainen laina 31.12. €	16 535 234	16 436 436	14 436 436	12 436 436	10 436 436
Pitkäaikainen laina per asukas (4750 as)	3 481	3 460	3 039	2 618	2 197

Antolainauksen muutokset

Antolainauksen muutoksena budjetoidaan taseen pysyvien vastaavien sijoituksiin kuuluvien lainasaamisten lisäykset ja vähennykset. Vaihtuvien vastaavien lainasaamisten muutokset budjetoidaan rahoitusosassa vaikutus maksuvalmiuteen -erässä tai ne voidaan budjetoida sitä ennen omana muut lainasaamisten muutokset -eränä.

Antolainasaamisten lisäykseen budjetoidaan arvio suunnitelmakaudella myönnettävistä antolainoista. Antolainasaamisten vähennykseen budjetoidaan antolainojen suunnitelmakauden lyhennykset. Antolainauksen muutokset -erä on sitova valtuustoon nähden. Vuodelle 2019 budjetoidulla erällä varaudutaan mahdollisiin hankkeiden välirahoituksiin.

Lainakannan muutokset

Lainakannan muutoksiin budjetoidaan pitkäaikaisten lainojen lisäys ja vähennys sekä lyhytaikaisten lainojen muutos. Pitkäaikaisten lainojen vähennyksenä budjetoidaan kunnan pitkäaikaisten lainojen lyhennykset talousarviovuoden aikana. Lyhytaikaisten lainojen lisäykset ja vähennykset budjetoidaan nettomääräisenä.

Lainakannan muutokset -erä on sitova valtuustoon nähden kokonaiseränä.

Talouden tasapainotusjakson investointimenot on pystyttävä kattamaan vuosikatteella ja siten pitkäaikaista velkaa ei lisätä vaan velkoja lyhennetään noin 2 milj. euroa vuosittain. Maksuvalmiutta turvataan tilapäisillä lyhytaikaisilla luotoilla esim. Kuntatodistus.

6. HENKILÖSTÖOSA

6.1 Henkilöstön lukumäärä

Henkilöstön lukumäärä					
Vakinaiset, määräaikaiset, henkilötyövuosina					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Konsernihallinto	31,9	30,9	32	33,2	33,2
<i>Siitä:</i>					
Hallintopalvelut	10,8	10,8	13	13	13
Tukipalvelut	19,1	19,1	18	19,2	19,2
Kehittämispalvelut	2	1	1	1	1
Sosiaali- ja terveyspalvelut	0	0	0	0	0
Sivistyspalvelut	109,3	108,1	104,2	104,1	102,5
<i>Siitä:</i>					
Sivistyspalveluiden hallinto	2	2	3	3	3
Perusopetus	52,3	53,1	54,7	55,1	54,5
Varhaiskasvatus	46,8	44,8	40	39,5	38,5
Kulttuuri ja vapaa-aika	8,2	8,2	6,5	6,5	6,5
Tekniset palvelut	15	16	18	18	17
<i>Siitä:</i>					
Teknisten palveluiden hallinto	2	2,5	2,5	2,5	2
Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut	2	2,5	2,5	2,5	2
Liikenneväylät	0	0	0	0	0
Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet	9	9	11	11	11
Kunnallistekniikka ja laitokset	2	2	2	2	2
Yhteensä	156,2	155	154,2	155,3	152,7

Edellä esitetyt henkilöstömäärät perustuvat 30.11.2018 tilanteeseen. Talouden tasapainotuksen myötä henkilöstökuluja on vähennetty 750.000 euroa (sis. sivukulut) vuoden 2019 talousarvion laadinnan loppuvaiheessa. Vähennyksen määrää henkilöstön lukumäärään ei ole lähdetty arvioimaan, koska mitään päätöksiä ei ole vielä tehty.

6.2 Henkilöstökulut

	TP2016	TP2017	TA2018	TA2019
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	5 737 464	5 799 648	5 815 313	5 378 454
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	1 458 123	1 355 999	1 316 359	1 244 135
Muut henkilösivukulut	334 903	248 686	247 190	171 360
Henkilöstökulut yhteensä	7 530 490	7 404 333	7 378 862	6 793 949

Vuoden 2019 talousarvioon on tasapainotustoimenpiteenä kohdistettu 750.000 euron henkilöstökulujen vähentäminen. 750.000 euroa realisoituu päätöksentekoon talouden tasapainotustyön edetessä viimeistään käyttösuunnitelmien hyväksymisen yhteydessä alkutalvesta 2019.

7. INVESTOINTIOSA

Investointiosa sisältää investointiohjelman talousarviovuodelle 2019 ja investointisuunnitelman taloussuunnitelmavuosille 2020–2021. Investointien aktivointiraja on **10 000 euroa**. Aktivoidavalla hankintamenolla tarkoitetaan tällöin menoja, jotka kirjapidossa on tarkoitus kirjata tasetilille.

Aktivoidavia ovat ne perusparannusmenot, jotka parantavat hyödykkeen tulon- tai palveluntuottamiskykyä alkuperäistä suuremmaksi. Hyödykkeen tulon- tai palveluntuottamiskyvyn voidaan katsoa kasvaneen, jos perusparannus johtaa

- hyödykkeen taloudellisen pitoajan ja hyödykkeen tuotantokapasiteetin kasvuun
- tuotteiden laadun merkittävään parantumiseen tai
- tuotantoprosessin kustannusten merkittävään vähentymiseen.

Korjaus- ja huoltomenot, joiden seurauksena hyödykkeen tulontuottamiskyky tai käyttö palvelutuotannossa voidaan säilyttää ennallaan, kirjataan yleensä syntymistilikauden kuluksi. Edellä mainittuja kriteerejä sovelletaan perusparannusmenojen aktivointiedellytyksiä arvioitaessa.

7.1 Investointiohjelma 2019 ja investointisuunnitelma 2020–2021

	Kustannus- arvio	TA 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
Investointimenot						
Teknisten palveluiden investoinnit						
Pappilanniemen venesatamat	-540 000				-540 000	
Pappilanniemen siltahanke	-500 000				-500 000	
Olemassa olevan infran perusparannuskohteet	-372 000	-140 000	-132 000	-100 000		
Vesilaitoksen investoinnit	-350 000	-150 000	-100 000	-100 000		
Paloas./tekn. varikon perusk.	-100 000		-100 000			
"Torialueen" pinnoitus	-30 000	-30 000				
Sarviniemen alueen kehittäminen	-10 000	-10 000				
Saimaanharjun koulu	-5 917 000				-3 540 200	-2 376 800
Varavoimakoneet	-40 000	-40 000				
Vehkataipaleen päiväkodin remontti			-100 000			
Kirkonkylän luistelukaukalon uusiminen		-35 000				
Teknisten palveluiden inv. yhteensä	-7 859 000	-405 000	-432 000	-200 000	-4 580 200	-2 376 800
Muut investointimenot						
Itsepalvelukirjasto		-45 000				
Maanhankinta		-50 000	-50 000	-50 000		
Saimaan Kuitu Oy, osuus verkon rakentamiseen (sitouduttu)		-100 000				
Saimaan Kuitu Oy, SVOP (pääomitus) (sitouduttu)		-92 490				
Saimaan Kuitu Oy, Suuren Jänkäsalon verkko		-25 000				
Investointimenot yhteensä		-717 490	-482 000	-250 000	-4 580 200	-2 376 800
Investointitulot						
Kiinteän omaisuuden myynti						
Tontin myynti						
Liikuntapaikka-avustus						300 000
Investointitulot yhteensä		0	0	0	0	300 000
Investointien nettomenot		-717 490	-482 000	-250 000	-4 580 200	-2 076 800

8. KONSERNIOSA

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Konsernitilinpäätökseen yhdistellään seuraavat yhteisöt:

Tytäryhtiöt (100 % omistus)

- KOY Taipalsaaren Asunnot
- Taipalsaaren Lämpö Oy

Kuntayhtymät:

- Etelä-Karjalan liitto
- Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä
- Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Eksote)

Lisäksi kunnalla on omistuksia myös muissa yhteisöissä, mutta niiden asema pääsääntöisesti on enintään osakkuusyhteisön (omistus 20-50 %) verran. Myös Saimaan Kuitu Oy on osakkuusyhteisö.

8.1 Tytäryhtiöiden tavoitteet vuodelle 2019

KOY Taipalsaaren Asunnot sekä Taipalsaaren Lämpö Oy

Talouden tasapainotustyön edellyttämä vähimmäislinjaus kunnan tytäryhteisöille on jo vuoden 2018 talousarviossa edellytetty tavoite: **Yhtiöiden on selviydyttävä oman liikevaihtonsa turvin ilman kunnan taloudellista tukea.**

Talouden tasapainotustyö edellyttää varmasti myös muita emokunnan linjaamia selviytyksiä yms. mutta ne ovat normaalin omistajaohjauksen toimenpiteiden piirissä.

Muut yksityiskohtaisemmat tavoitteet yhtiöt linjaavat itse. Yhtiöissä noudatetaan kunnan konserniohjetta. Kuntalain 47 §:n mukaisesti omistajaohjauksella huolehditaan siitä, että kunnan tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.